

SLOVENSKI NAROD

Cenazna vsak dan popoldne, izvenredne oledje in praznike — Inzerati do 50 petih vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati petih vrst Din 4. — Popust po dogovoru, inzerati davek posebej — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za tuzemstvo Din 25.—, Rokopisni se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska 6, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 66; podružnica uprave: Kocanova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Preosnova bolgarske vlade:

Bolgarija na poti v avtoritativen režim?

Delna kriza vlade zaradi nesoglasij med vojnim in notranjim ministrom, ki hoče pri bližnjih volitvah izločiti vse bivše stranke in politike — Delna preosnova vlade predstavlja le začasno rešitev nastale krize

Sofija, 25. jan. br. Včeraj je bila dolga pričakovano izvršena preosnova vlade. Le malo je manjkalo, da ni prišlo do ostavke celotne vlade in do izbruha težke notranje politične krize. Za dalje časa se je govorilo, da so nastala v vladi sami velika nesoglasja, vendar pa so se doslej vse take vesti uradno demantirale. Včeraj pa so nasle svojo potrditev v ostavki vojnega ministra generala Lukova in notranjega ministra Krasnovskega.

Kakor se sedaj doznavajo, je obstajalo med obema že dalje časa nesoglasje v zvezi s pripravami za volitve v Sbornice. General Lukov se je zavzemal za obnovo resnične parlamentarne demokracije, dočim je bil notranji minister Krasnovski mnenja, da čas za to še ni prišel, temveč da je potrebna še primerna prehodna doba. Zato je zahteval, da se pri bližnjih volitvah vpliv političnih strank še primerno omeji, zlasti pa je bil mnenja, da se mora vsem bivšim političnim strankam in njihovim voditeljem onemogočiti vsak vpliv na volilce. V tem pogledu je bil general Lukov popolnoma nasprotnega mnenja in je smatral, da je za obnovo parlamentarne demokracije nujno potrebno, da se napravlja bivšim političnim strankam postopa skrajno tole-

rantno, da pride tako čimprej do notranjega pomirjenja in plodonosnega sodelovanja vseh strank za koristi naroda in države. V vladi sta tako nastala dva tabora. Del ministrov se je solidariziral z vojnim ministrom, drugi del pa z notranjim ministrom, dočim je predsednik vlade skušal posredovati med obema skupinama, da bi tako preprečil izbruh krize.

Njegova prizadevanja pa so ostala brezuspešna. Včeraj je prišlo do preloma, ko je notranji minister zagrozil, da bo vse bivše politične voditelje za dobo volilne agitacije interniral. Temu se je vojni minister general Lukov uprl in podal ostavko. Zaprošil je za avdienco pri kralju, kateremu je obrazil svoje stališče, ki ga tudi na željo kralja ni hotel spremeniti. Iz istega razloga je nato podal ostavko tudi notranji minister Krasnovski. Z generalom Lukovim sta se solidarizirala tudi pravosodni in trgovinski minister, ki sta zahtevala odstop notranjega ministra.

Na predlog ministrskega predsednika je kralj obe ostavki sprejel. Če se je napovedovalo, da bo cela vlada podala ostavko, vendar pa je bila zaradi notranjega in zunanjega političnega

položaja izvedena samo preosnova. Za vojnega ministra je kralj imenoval dosedanjega poveljnika garnizije v Plevnu generala Teodosija Daskalova, za notranjega ministra dosedanjega prosvetnega ministra Nikolaja Nikolajeva, za prosvetnega ministra pa univ. prof. Maneva.

V političnih krogih te spremembe zelo komentirajo in smatrajo, da so izraz zakulisne borbe med strujo, ki se ogreva za obnovo resnične demokracije in strujo, ki se ogreva za uvedbo maskiranega avtoritarnega režima. Izgleda, da je zaenkrat zmagała ta struja. V ostalem pa sodijo, da pomeni izvedena preosnova vlade le začasno rešitev latentne krize.

Tudi trgovinski minister odstopil

Sofija, 25. jan. Trgovinski minister Dimitrij Barov, ki je v vladi Kisejevanova zastopal iste nazore glede notranje politike, kakor bivši minister general Lukov, je danes odstopil. Po sprejemu njegove pismene ostavke, se je predsednik vlade Kisejevanov odpravil na dvor, kjer ga je sprejel kralj Boris v avdienci.

Baje misli tudi pravosodni minister Ogjenov odstopiti. Izpraznjeno mesto trgo-

vinskega ministra bodo skušali zasedeti brez širše rekonstrukcije vlade. Zdi se, da pride na mesto odstopivšega ministra Barova inž. Todor Gubidelnikov. Če bi odstopil tudi pravosodni minister, ni izključeno, da bo predsednik Kisejevanov podal ostavko vse vlade.

Priprave za volitve

Sofija, 25. jan. t. Priprave za parlamentarne volitve se nadaljujejo z veliko vneto. V Sofiji so že nekaj dni zbrani vsi oblastni direktorji, ki se pod vodstvom notranjega ministra posvetujejo o organizaciji reda po državi in volitve na terenu. Pročevali so tudi vprašanje kandidatur, ki so osebe ter v nobeni zvezi s kakšnim političnim pokretom. Stevilo kandidatov je že zelo veliko in narašča dan za dnem. V plovdivski oblasti, kjer bo izvoljenih 22 narodnih poslancev, je doslej prijavljenih že 80 kandidatov. V sofijški oblasti je njihovo stevilo naraslo že na 160. Pravijo, da se bo do zaključka prijavnega roka prijavilo samo v plovdivski oblasti okrog 500 kandidatov. Splošno računajo, da bo za vsako poslansko mesto kandidiralo po 15 do 20 ljudi, tako da bo za te volitve nastopilo skupno okrog 3.000 kandidatov.

V resnici je zanimanje za parlamentarne volitve izredno veliko in po mestih in po trgih, zlasti v Sofiji, Plovdivu, Sumenu in drugod, na deželi pa se ljudje ne menijo mnogo za politična vprašanja.

Politični obzornik

Zanimive ugotovitve dekana Škerbeca

Dekan kranjski Matija Škerbec je v svojem glasilu »Gorenjcu« obširno pisal v nizu podlistkov o znanih šenčurških dogodkih. Te podlistke je sedaj zbral v posebno knjigo, ki ji je dal naslov »Šenčurški dogodki«. Je to prav zanimiva knjiga, ne toliko zaradi opisovanja dogodkov, ki so manj ali več znani, kakor zaradi mestoma kaj značilnih sodb, ki jih izreka v njej dekan Škerbec o posameznih osebah in dogodkih. Navedli bomo samo dve taki sodbi, ki sta vsebinsko najbolj zanimivi. Na strani 14. piše Škerbec: »Proslavi šestdesetletnice dr. Korošca sem se upiral tudi zaradi tega, ker sem se bal, da nam ne bi kdo kdaj očitil, da smo slavili dr. Korošca, ki je bil v vladi šestdesetletnega režima.« — Na strani 219. in 220. pa izvaja: »Novembra meseca 1932 je imel dr. Maček v svojem zagrebškem zasebnem stanovanju z devetimi vodilnimi osebnostmi hrvaških in srbskih prečasnih strank sestanek. Po daljši razpravi so se navzoči dogovorili o petih točkah, ki bi naj bile podlaga za sporazum med Hrvatini in Srbi. V isti dobi so bile objavljene punkcije dr. Korošca. V vseh teh punkcijah, pa naj bodo hrvaške ali slovenske, je bila resna volja določiti podlago za sporazum med Slovenci, Hrvati in Srbi. Vsak človek z naravnim človeškim razumom bi sodil, da bodo oni, ki ljubijo Jugoslavijo, veseli, da se resno dela na sporazumu. Toda režim tega ni maral... Punkcije dr. Korošca so bile veliko bolj radikalne, kot tako imenovane hrvaške punkcije, vendar dr. Korošca niso tirali pred sodišče, temveč so ga samo internirali...« — Pri priliki bomo še objavili kako zanimivost iz Škerbecove knjige, marsikatero njegovo besedo pa si bomo zapomniti, ker čez sedem let vse pravi pride.

Dr. Kramarčev bi imel postati češki podkralj!

V praški »Narodni politiki« objavlja Karel Hetteš razgovor z bivšim nemškim politikom iz Češke, ki je bil med vojno avstrijski minister, o veleizdajniškem procesu proti pokojnemu dr. Karlu Kramarču, znanemu češkemu politiku in voditelju tako zvenega novoslovenskega pokreta. Dotični nemški politik je izjavil: »Vest o aretaciji dr. Kramarča me je prestrašila. Vsi pametni ljudje na nemški strani so zrlí s strahom in nevoljo na ta ukrep. Vso stvar je uprizoril generalstabsni šef Conrad pl. Hotendorff. Dobračanski minister baron Georgi, ki je cesarja obvestil o smrtni obsodi, mi je pripovedoval, da ga je cesar vprašal, kako star je dr. Kramarč. Ko je slišal, da je Kramarč že prekoraj 50. leto, je pripomnil: »No, potem je že prav za prav star mož, ta nam ne bo mogel več dolgo škodovati. Spremeniti mu bomo smrti kazni v dosmrtno ječo.« — Za časa cesarja Karla je bil dotični nemški politik minister. Na dvoru cesarja Karla so bili običajni veliko bolj demokratični, kakor pod Francem Jožefom. Ko je le-ta sprejemal ministre, so morali ti stati pred njim. Karel je bil v tem oziru čisto drugačen: Dal je vsakemu ministru roko in ga povabil, naj se vsede. Cesar Karel ni bil sovražnik Čehov. Pisal je poslanicu Tusarju in dr. Kramarču enako se glaseče pismo, v katerem je obljubljal, da se bo dal kronati za kralja češkega in dabo nato imenoval za podkralja in svojega namestnika dr. Kramarča. To mu je pripovedoval sam Tusar. Za ta načrt sta vedela tudi kasnejši nadškof dr. Kordač in pokojni kancelar dr. Samal.« — Nemški politik, čigar ime se ne navaja, je prej kot ne dr. Urban, ki je bil za časa cesarja Karla trgovinski minister.

Pokvarenjak stari na poslu

Nedavno tega je »Obzorje« napisal članek, v katerem je na dolgo in široko govoril o pregrupacijah, ki da se baje pripravljajo v Jugoslovanski nacionalni stranki, in namigaval, da se sploh namerava JNS likvidirati. »Jugoslovanske novice« so »Obzorju« dale pošten odgovor in ugotovile, da JNS ni treba misliti na nobeno pregrupacijo, še manj pa na kako likvidacijo, ker je stranka ne samo trdna in močna, marveč zavzema v našem javnem življenju organizacijski, okrog katere se zbirajo vsi patriotski elementi, ki so za narodno in državno edinstvo. »Obzorje« je ponatisnil ta odgovor, dodal pa mu je to-le pripombo: »Beležimo kot informacijo to pisanje »Jugoslovanskih novic«. Sicer pa je znano, da vlada popolno idejno razsulo v JNS, da se v njenem vodstvu bori za premoč več struj in da vedno bolj prevladuje mišljenje, da je prišel čas, ko je treba likvidirati JNS kot takšno, ker ni nade, da bi prišla na krnilo.« — Isto pesem godi zagrebški spletač že dve leti in pol in deva v grob JNS. Kolikokrat jo je že zadavil in pokopal v tem času, pa še vedno krepko živi in napreduje kljub »Obzorjevim« mrtvaškim naznanilom. Javnost to vidi in zbija šale in doviti na račun starega intriganta, ki so mu že tako opešali možgani, da ne opaža, kako neznansko je smešen, ko den za dnevom ponavlja trditve, ki jo vsak dan demantuje politično življenje samega.

ČSR ne bo priznala generala Franca

Izpolnila bo samo svoje konzulate v Španiji

Praga, 25. jan. AA. Več listov je objavilo vesti, da misli vlada imenovati diplomatskega zastopnika pri vladi generala Franca. Uradno pa izjavljajo, da ne gre za diplomatskega zastopnika in tudi general Franco ne bo poslal v Prago svojega diplomatskega zastopnika. Gre samo za izpolnitev češkoslovaških konzulatov, ki so na ozemlju nacionalistične Španije.

Pomorska bitka

Perpignan, 25. jan. AA. Nacionalistični križarji »Canariasi« in »Almirante Cervera« sta včeraj popoldne v spremstvu dveh rusilcev križarili ob obali. Zelo visoko pa jih je spremljalo osem nacionalističnih letal. Sredi je francoska torpedovka »132« plula vzdolž francoske obale in tedaj so se zopet pojavile omenjene španske vojne ladje in plule proti španski obali. Nato je priletelo neko letalo srebrne barve in vrlo bombe, od katerih sta dve padli 200 m proč od francoske torpedovke. Nato so se na-

cionalistične vojne ladje zavile v gost dim in s polno paro odplule, medtem ko so tri letala metala na njih bombe. To nejasno bitko, ki je trajala nad 30 minut, so lahko z obale opazovali prebivalci Cerbere.

Bombardiranje mest

Salamanca, 24. januarja. AA. V poučenih krogih trde, da so neresnična poročila, da bi bil zadnji napad rdečih letal na Salamanca terjal 225 smrtnih žrtev. Rdeča letala so očitno merila na letališče in na železniško postajo. Pet bomb je priletelo blizu trga Major. Neka hiša se je podrla, druge so pa hudo poškodovane. Osem ljudi je bilo ubitih, 34 jih je pa ranjenih. Druge bombe so priletele zunaj mesta; postaje, letališča in Grand-hotela bombe niso zadela.

Bilbao, 24. jan. AA. Včeraj so rdeča španska letala napadla odprto mesto Avilo. Bombe so terjale več človeških žrtev. Koliko, še ni ugotovljeno.

Sestanek Eden-Delbos v Parizu

Skupen nastop Francije in Anglije v Ženevi

London, 25. jan. Na včerajšnji seji angleške vlade, ki je trajala 55 minut, se je govorilo največ o zunanjih politikih, posebno pa o navodilih, ki jih je dobil Eden za svoja posvetovanja na zasedanju sveta DN v Ženevi. Govorilo se je tudi o vsebini razgovorov, ki jih bo imel danes Eden v Parizu s francoskim zunanjim ministrom Delbosom.

Kakor izve Reuterjev dopisnik, ni verjetno, da bi Anglija in Francija podali sedaj kako skupno izjavo o reformah v DN. S tem vprašanjem se peča poseben odbor pri DN in zato je treba počakati na to,

kaj bo sklenil ta odbor. Na seji so govorili tudi o razvoju španske državljanske vojne, o vprašanju Sandžaka in Aleksandrette, o Abesiniji in priznanju italijanskega kralja za etiopskega cesarja. Nazadnje so se govorili o razvoju spora na Daljnem vzhodu. Vsa ta vprašanja so bila razširjena v zvezi z bližnjim sestankom sveta DN.

Eden bo prišel v Pariz danes popoldne. Sestel se bo s Chautempsom in Delbosom na večerji v zunanjem ministertvu. Eden in Delbos odpotujeta zvečer skupaj v Ženevo.

Zopet močan potres na Japonskem

Tokio, 25. jan. Sredi so občutili zopet močan potres v pokrajinah Skob in Makajama na zahodnem Japonskem. Podrobnosti še niso znane.

Vlom pri Baldwinu

London, 24. jan. Policija živahno zasleduje neznanega tatua, ki je prejšnjo noč vdrl v vilo bivšega predsednika angleške vlade Baldwin. In mu odnesel iz njegove rumenčaste zbirke več redkih in dragih stvari.

Italijansčina na bolgarskih srednjih šolah

Sofija, 25. jan. Vlada je izdala uredbu o obveznem pouku italijansčine na vseh bolgarskih srednjih šolah. Italijansčina je na ta način izenačena s francoščino in nemščino.

Proučevanje nemških kolonijskih zahtev

London, 25. jan. o. V Londonu je bilo ustanovljeno posebno strokovno poverništvo, ki so ga prideli ministertvu za kolonije in ki eedaj proučuje vprašanje, kako naj bi se izvedla pogajanja z Nemčijo glede vrnitve nekdanjih njenih kolonij. Poverništvo se bo skušalo sporazumeti tudi z zastopniki angleških dominijonov in kolonij, kolikor so jim bile v smislu versajske pogodbe nemške kolonije priključene. Londonski politični krogi zatrjujejo, da je to poverništvo sedaj zelo pospešilo svoje delo, ker se bo ob priliki že napovedanih pogajanj z Nemčijo očitno načelo tudi to vprašanje.

**ŠIRITE
na ročajte
»Slovenski Narod«!**

Evropski mirovni pakt za 20 let

Nova pobuda angleškega ministrskega predsednika za ublažitev mednarodne napetosti

LONDON, 25. jan. br. »Sunday Chronicle« objavlja v senzacionalni obliki vest, da namerava angleški ministrski predsednik Chamberlain meseca junija sklicati konferenco zastopnikov vseh vodilnih držav, predvsem Anglije, Francije, Italije, Nemčije in Belgije. Naloga te konference bi bila, da v zvezi s predlogi Van Zeelanda prouči vse vzroke sedanje mednarodne politične napetosti in najde pota in sredstva, da se vsa obstoječa nasprotja odstranijo in ustvari možnost mirnega in prijateljskega sožitja. Chamberlain namerava v to svrhu predlagati sklenitev evropskega mirovnega pakta, ki naj bi veljal za dobo najmanj 20 let. To naj bi bil nekak splošni evropski nenapadalni pakt, po katerem naj bi vse morebitne spore reševalo posebno razsodišče. V zvezi s tem naj bi se ustavilo skoraj že blazno oboroževalno tekmovanje, ki požira ogromne vsote. Denar, ki gre sedaj za oboroževanje, naj bi se uporabil za sanacijo gospodarskih prilik in za poziljenje medsebojne izmenjave blaga.

Jože Urbanč pred sodniki

Nekaj svojih zločinov priznava, druge pa tají — Kako so ga ulovili

Novo mesto, 25. januarja. Pred novomeškim kazenskim senatom okrožnega sodišča, ki mu predseduje sod. Viktor Durina, se je davi pričela obravnava proti 31 letnemu zloglasnemu hajduku Jožetu Urbanču, posestnikovemu sinu iz Mrtvice, občina Leskovec, srez Krško.

Obtožnica pravi, da je bil Urbanč zaradi tatvine po § 314 že večkrat obsojen na kazenski strogi zaporu in dvakrat zaradi tatvine po § 316 k. z. po pobegu iz niške kaznilnice, kjer bi moral presedeti 25 let robove. Je Urbanč takoj ko se je priključil v svoj domači kraj, lani 22. oktobra vlomil pri posestniku Antonu Zabkarju v Križevcih in mu ukradel 3 suknjice, zametaste hlače in klubok v vrednosti 520 din. V hišo je prišel takoj, da je razbil okno in zlezel v sobo. V noči od 23. na 24. oktobra pa je posestniku Janezu Kosovanu v Jelsah ukradel 27.000 din gotovine, njegovi hčerki 50 din, sinu Vinku pa uro z verzičo v vrednosti 300 din. 5. novembra je na svojem domu napadel z zaprtim nožem brata Franceta in ženo Ano, ki jima je prizadel več hudih poškodb. Obenem je razbil ogradlo, visečo svetilko in 15 sip ter je tako povzročil 3000 din škodo.

S tem je zaključil dvakrat zločinstvo zoper imovino in 2 prestopka zoper življenje in telo po § 181/II. k. z. in prestopek zoper imovino po § 365/I. in se naj kaznuje po zakonskih določilih § 61. in 62. k. z. ter z uporabo § 66/2 in naj se po prestani kazni v smislu § 51. pridrži.

IZ BURNEGA ŽIVLJENJA JOZETA URBANČA

Prosluli hajduk Jože Urbanč je lani v niški kaznilnici predeval 10 let robove zaradi tatvine in vlomov in 15 let robove zaradi poskušnega umora novomeškega paznika Ludvika Tešarja, ki ga je napadel v celici z bajonetom in mu prizadel več hudih poškodb, nato pa zbežal iz novomeških zaporov. Ker je snežilo, so se njegove stopinje poznale v snegu in so mu orožniki naglo sledili ter ga našli skritega v Seydlovi šupi. Ko so ga pripeljali v niške zapore, je Urbanč samo prežal na priliko, da bi lahko pobegnil. Lani 5. oktobra, ko je bil na dnevnem sprehodu s kazenci, se je skril v kekarino in se skozi odprtino spustil

na podstrešje, kjer je v mraku odkril del strehe in s postopaj skočil na vrt, preskočil ograjo in pobegnil. Iz Niše je prišel domov v Mrtvice deloma z vlakom, deloma peš v 16 dneh. Najprej je vlomil pri Antonu Zabkarju, nato pa pri posestniku Kosovanu, kjer mu je padel v roke bogat plen.

Orožniki so sicer zločinca vedno zasledovali, a se jim je znal sprtno umikati. 18. novembra so ga zasledili na domu posestnika Kvaruha v Pošteni vasi. Ker je bežal, so streljali za njim in ga zadeli v desno nogo. Bil je hudo ranjen in je močno krvavel, vendar se je spet izmuznil orožnikom. Skril se je v mrtvašnici v Bašcih vasi, kjer je več dni ležal med krstami. Od tam pa se je spazil po vseh starih do posestva Antona Kosca na Pristavi, kjer so ga orožniki 18. novembra izsledili na kozolu in ga prepeljali v zapore novomeškega sodišča.

Pri razpravi je Urbanč priznal tatvino pri Zabkarju in da je poškodoval bratovo hišo in njegovo imetje, odločno pa je zanikal, da bi bil vlomil pri Kosovanu, češ, da mu to ni bilo potrebno, ker je imel v Krakovskem gozdu skritih 6000 din od vloma pri Kosovanu leta 1934, ko mu je ukradel 14.000 din. Denar je skril v steklenico in ga zakopal pod brast.

Toda orožniki so ugotovili, da je Urbanč vlomil tudi pri Kosovanu, kajti na ilovnatih tleh okrog hiše so se poznali olisti gumijastih čevljev, kakršne je nosil Urbanč, in sled je vodila proti Kalcem in Naklu, kjer je bil Urbanč iste noči okrog pol treh zjutraj pri Jožetu Lizarjevi. Tudi tam so se poznale stopinje njegovih čevljev.

Pri bratu je razbil zaradi tega, ker so si privoščili svetilko in ogradlo, kar je bilo last sestre Alojzije. Franceta in ženo je pa pretenel zato, ker eta grdo ravnila z materjo, ki je umrla lani v juliju. Razprava se nadaljuje.

Borzna poročila

Curih, 25. jan. Beograd 10, Pariz 14.375. London 21.62875. Newyork 432.75. Bruselj 73.15. Milan 22.76. Amsterdam 241.175. Berlin 174.30. Dunaj 81.20. Praga 15.19. Varšava 82, Bukarešta 3.25.

Kino Sloga
Telefon 27-30

Danes premiera velikega glasbenega filma:
Bal v Metropoli

Glavne vloge v tem filmu imajo prominentni filmski umetniki: Viktorija v. Balasko, Heinz v. Cleve, Heinrich George, Hilde Weiser. — Ljubzen, bolečina, žalost in sreča so mojstrsko podani v tem filmu! — Predstave ob 16., 19.15 in 21.15 uri!

Razstava idejnih osnutkov

Vojaško pokopališče in otroško zavetišče

Ljubljana, 25. januarja. Včeraj je bila končana razstava idejnih osnutkov za spomenik vojnemu žrtvu in za otroško zavetišče v Ljubljani. Natečaj je razpisala mestna občina v drugi polovici oktobra, rok za vlaganje osnutkov na mestnem poglavarstvu je pa bil določen do 10. decembra. Rok je bil najbrž prekraten, da bi se tečaja lahko udeležili še nekateri arhitekti, ki ne morejo vsega časa posvečati samo risanju idejnih osnutkov. Ko je žirija končala svoje delo (sestavljali so jo med drugimi: župan, načelnik socialno političnega oddelka mest. kulturnega o. d. l., mestni arhitekt itd.), je mestno poglavarstvo priredilo razstavo osnutkov v Jakopičevem paviljonu. Razstava je bila zanimiva predvsem zato, ker so na njej obiskovalci lahko presojali osnutke in rezultate presojanja ocenjevalnega odbora. Ne moremo pa reči, da je razstava pokazala, da visoko ustvarjalne sposobnosti naših arhitektov in inženjerov, kljub številnim projektom. Razstavljenih je bilo 10 idejnih osnutkov vojaške grobnice in 15 osnutkov otroškega zavetišča.

O potrebi dostojnega spomenika ter o ureditvi vojaškega pokopališča pri Sv. Križu ne dvomimo. Tudi o načrtih za vojaško grobnico je časopisje že pisalo pred leti. Znan je prof. Pienikarjev načrt. Pravilno je, da je bil razpis natečaj za dela, ki jih namerava financirati mestna občina, in vsesili na njo mora, če bo mestno poglavarstvo v resnici uvedlo prakso, da bo javnost lahko nadzorovala svobodno tekmovalne ideje arhitektov in inženjerov ter da bo svobodno tekmovalje sploh omejeno in se več preprečeno z monotonom. Pomislek imamo samo proti prekratnemu roku za vlaganje osnutkov. Natečaj za idejni osnutek vojaške grobnice se je udeležilo 15 arhitektov, od tega 5 kiparjev, a 5 osnutkov je ocenjevalna komisija takoj izločila, češ da niso ustrezali predpisanim pogojem. Na razstavi je bilo 10 osnutkov, ki niso posebno navdušili obiskovalcev. Upoštevati je treba, da so razstavo obiskovali predvsem ljudje, ki jim ni povsem tuji bodisi arhitektura, stavbarstvo ali kiparstvo in je torej njihova presoja tudi odločilna za kvaliteto osnutkov (Razstava je obiskalo okrog 770 ljudi). Če bi ne upoštevati, da je bil rok za izgotovitev načrtov kratak, bi lahko rekli, da naši arhitekti niso pokazali posebnega zanimanja za natečaj.

Osnutki vojaške grobnice s celotno ureditvijo vojaškega pokopališča niso v splošnem pokazali, kar bi od njih pričakovali: monumentalnosti nismo mogli odkriti v njih. Nekateri obiskovalci je razočarala tudi osnutek, ki mu je bila dodeljena prva nagrada. S tem seveda ni rečeno, da je osnutek slab; morda je napaka le v tem, da projektant ni pokazal dovolj dobro izsarske grobnice. V perspektivi je ta grobnica v resnici nekoliko podobna a mesci ali strahotnemu stolpu. Srečno po sebi se zame, da so rezultati presoje odvisni v veliki meri od ocenjevalnega odbora — s tem

ne nameravamo reči, da žirija ni bila objektivna — ter da bi niti dve žiriji ne presojali enako. Zato so se pač mnenja obiskovalcev in žirije v mescih razhajala. Tako so se n. pr. mnogi ogrevali za osnutek »Pax«, pa tudi projekt »3579« je bil izločen precej pohvale, čeprav ni bila nagrada niti s tretjo nagrado. »Pax« učinkuje s svojo enostavnostjo: ocenjevalni odbor je zavrnil osnutek, češ da projektirana grobnica ni podobna grobnici. Vprašanje je seveda, ali so predpisi, ki bi določili dovolj točno kakšno podobenje je zunaj podobno grobnici in kakšno ne. Zanimivo je, da je menda samo en projektant (osnutek 1418) računel s spomenikom juden-burških žrtve (z »Jazezom«), ki je eden najlepših spomenikov v Ljubljani. Ne vem, če so s tem spomenikom računali tudi v razpisu, ugotovimo pa lahko z zanesljivi vostjo, da ne nobenemu imel nagrajenih osnutkov ni varisnega, odnosno označenega starega spomenika.

Prvo nagrado za osnutek grobnice je prejel Edv. Ravkar (4000 din), drugo ing. arh. M. Tepina (3000) in tretjo J. Tienz in V. Kopač. Projektant, ki je prejel drugo nagrado, je hotel v grobnici pokazati že na zunanji, da je »poslednji dom slovenskih vojakov« in jo je zato oblikoval kot dvopokalnico, ki je značilna za kmečke hiše. Toča žirija se izrazila proračuna ni zdelo dovolj ekonomična. Aproximativni proračuni za grobnico so se povprečno gibali pri vseh osnutkih od 360.000 do 400.000 din.

Več zanimanja so projektanti pokazali za otroško zavetišče, ki ga mestna občina namerava zidati v Trnovem ob Savi v mestni log, kjer je precej močvirjen svet. Za zavetišče nameravajo žrtvovati okrog polmilion milijon din. Nekateri osnutki, ki pa k sreči niso bili nagrajeni, so bili bolj po obliki kar samim kakor otroškemu zavetišču. Ekspozicija je bilo mnogo. Značilno je, da so si nekateri projektanti neli hvalilce v tehničnem opisu (to smo opazili pri osnutkih grobnice). Nekaj osnutkov je bilo po fasadi podobno modernim slovenskim cerkvam ali samostanom. Priznati je treba, da sta projektanta, ki jima je bila prirejena prva nagrada (projekt pol geslom »2206«) dobro proučila zahteva otroškega zavetišča in je bila z njim osnutkom zadovoljna tudi večina obiskovalcev. Čeprav se je bilo težko odločiti med tem in projektom, ki je dobil drugo nagrado. Prva nagrada je bila prisojena ing. arh. O. Gasparju in T. Struku (8000 din), druga ing. arh. V. Glanzu (6000), tretjo nagrado so na razdelili na tri enake dele za odkupe treh projektov. Med njimi je osnutek (prvi odkup) ing. arh. H. Husa. Zda je se vprašanje, po katerem projektant bi zidali otroško zavetišče. Aproximativni proračun za zavetišče po nagrajenem osnutku presega predpisano vsoto polmilion milijon din, in sicer znaša 6.690.000 din. Razstava je pokazala, da je bila naloga za večino projektantov precej težka. Razumljivo je pač, da se v naših tesnih razmerah ne morejo razviti tudi sposobnosti arhitektov.

učencem socialno pomoč. Bolje situirani starši kažejo pri tem hvalevredno razumevanje in mnogo naberejo za revnejše deca. Poizkusna šola v Beogradu vrši tudi propagando za pametno domačo vzgojo. Danes, ko rodbina propada, ko se starši vedno bolj odtegujejo svojemu vzgojnemu poklicu, je spoznamo delo med šolo in domom še posebno važno. Stiki med učitelstvom in domom se ustvarjajo na roditeljskih sestankih, na poučnih predavanjih za starše itd.

Važna naloga vsake ogledne šole naj bi tudi bila proučevanje potreb posameznih krajev, saj je razumljivo, da ne more isti učni načrt veljati istočasno za neko vas v Bosni, za vasi v Vojvodini in za neko poljubno šolo v Ljubljani. Posebno važno bo imelo tako raziskovanje posebnih potreb okolja za kraje brez srednje šole, kjer mora dati osnovna šola temelje za vse življenje.

Poizkusna šola je namenjena učitelstvu, ki naj bi dobilo na njej vpogled v praktično izvedljivost modernih didaktičnih načel, saj vlada v tem oziru še velika nejasnost, in srečamo tudi še nasprotovanja proti reformam.

Končno je važno ogledne šole v Beogradu tudi v tem, da vrši svojo reprezentativno funkcijo.

Kakor že rečeno je služila beograjska ogledna šola za vzgled osrednjim šolam, ki se ustanavljajo po glavnih mestih banovin. Te šole bodo torej morale vršiti podobne funkcije, kakor jih že vrši poizkusna šola v Beogradu. Izvedli smo ob tej priliki tudi to, da bo naša ljubljanska ogledna šola za Beogradom do meseca maja že toliko organizirana, da bodo možne hospitacije učitelstva.

Po končanem predavanju, ko je otvoril predsednik Ped. društva univ. docent dr. Gogala debato se je oglašal še prof. Čopič, ki je z nekaterimi važnimi mislimi izpolnil sliko o nalogah in o praktičnem pomenu šolske reforme.

Zmagovita pot naše fotografije

Ljubljana, 25. januarja. Naša umetnostna fotografija, ki je lani dosegla krasne uspehe na mnogih mednarodnih razstavah, tudi v novem letu nadaljuje svojo zmagovito pot. Sijajen uspeh naših fotoamaterjev v tekmovalni reviji Camera Craft v Kaliforniji, kjer so si priborili skoraj meter visok srebrni pokal, ki je pravkar na potu iz Amerike, jim je dal pobudo, da so se tudi letos s še večjo vneto udeležili tekmovalna tega mesečnika. Tudi letošnje tekmovalje bo trajalo vse leto in že prvi mesec je prinesel našim pripravljenim uspeh, saj vodi v višjem razredu Fotoklub Ljubljana s 6 točkami pred svojim lanskim tekmeccem Fort Dearborn Camera Clubom, ki ima 3 točke, a Miniature Camera Club of New York eno. Za Fotoklub sta to pot bila nagrajena dr. Iv. Frelih za motiv »Perica« s 4 točkami. Franc. Bazel pa za čudovit posnetek cvetočega ajdovega polja z 2 točkama. Če pojde vse po sreči in če bodo naši fotoamaterji tudi v bodoče s tako vneto in voljo pri delu, nam letos pokala ne bo treba deliti.

V Gentu v Belgiji je bila od 19. do 31. decembra velika mednarodna razstava umetnostne fotografije, ki jo je priredil National Fotoclub »Vooruit«. Tekmovalnja se je udeležilo 23 držav, ki so jih zastopali večinoma najizrazitejši predstavniki moderne fotografske umetnosti. Na razstavi je bila odlikovana vsaka z eno od treh razpisanih kolajnz (zlata, srebrna in bronasta). Jugoslavija je med redkimi državami, ki si je priborila vse tri kolajne, in sicer je bil nagrajen Oskar Kocjančič z zlato, Peter Kocjančič s srebrno, Ante Kornič pa z bronasto. Od naših so razstavili še Lj. Erjavac, Marjan Pfeifer, Srečko Grom in Viljem Herrstein. Zanimivo je, da so bile nekatere večje države nagrajene samo z bronasto kolajno, tako Kitajska, Danska, Nizozemska, Indija, Francija s srebrno in bronasto. To je nov pomemben uspeh naših fotoamaterjev, sad sistematičnega kolektivnega dela Fotokluba Ljubljana, kakor tudi bogate idejnosti in izvirnosti njegovih članov.

Dražba »Divje kože«

Ljubljana, 25. januarja. Včeraj se je začela na vselejšnji tradicionalna dražba »Divje kože«. Udeležili so se je kupci iz Nemčije, Avstrije, Francije, Anglije in češkoslovaške, pač pa ni bilo letos Italijanov, ki so bili prejšnja leta dobri kupci.

Včeraj so nekateri prodajalci, ki niso dostavljali blaga na vselejše, zelo škodovali z nelojalno konkurenco drugim prodajalcem ter so zaradi tega bile kože rdeče lise zelo poceni. Dogajalo se je celo, da so nekateri prodajalci kože lise po 80 din. Letošnji sejem je dobro založen z lepim blagom, ki pa ne gre tako v denar (kože lise), predvsem zaradi tega, ker Nemci ne smejo uvažati kož lise. Organizacija prodaje in kupovanja kož divjadi ne upa, da se ji bo posrežilo do splošnoznane vselejše v Leipzigu doseči prodajo kož rdeče lise v Nemčiji. Jugoslavija kupuje od Nemčije predvsem eksotične kože, zato bodo naši prodajalci skušali doseči kompenzacijo.

Dražba se je začela včeraj popoldne ob 14.30. Najprej so prodajalci kože rdeče lise, ki so dosegale najvišjo ceno 150 din. Nekaj kož so izvezli iz dražbe zato, ker upajo doseči splošno višjo ceno. Domači kupci so kupovali samo kože zaleve, ki so bile po 6.50 din. Kože srne so bile po 10 do 12 din, kože kunecev po 2 din, kože jelenov po 15 din kg in gamsov po 11 din.

Danes se je dražba nadaljevala ob 9. Prodajalci so predvsem kune zlatice in belice. Kune zlatice so prodajali po 850 din navzgor, belice pa od 450 do 550 din. Na prodaj so bile še kože veverice, polhov, krzov, dihurjev, divjih mačk in vider.

Iz Trboveli

— Bolničarski tečaj Rdečega križa, Tukanjski Rdeči križ priredi II. bolničarski tečaj za bolničarje in bolničarke. Tečaj bo februarja in marca in bo brezplačen. V tečaj bo sverejta vsaka oseba jugoslov. narodnosti, ki je duševno zdrava in za bolničarsko službo sposobna, od 18. do 50. leta starosti, ki je dovršila najmanj 4 razrede osnovne šole, in kakovostna radi nečastnih dejanj in je ne vedenje neopredeljeno. Prijave sprejema predsednik društva, učitelj g. Karel Omerzu v Trboveljah do konca tega meseca.

V 4 DNEH PETINA LJUBLJANE! — To je rekorden poset, kakršnega še ni dosegel noben film. Vsak je poln hvale in občudovanja. Zlasti ženska publika ne najde primernih izrazov in dovolj superlativov za prekrasni film

Ne zamudite še VI tega lepega sporeda:
KINO UNION — Tel. 22-21
Predstave ob 16., 19.15 in 21.15 uri

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Torek, 25. januarja: zaprto (Gostovanje v Celju: Šimkovi)

Sreda, 26. januarja: Gospodična Julija, Snubač. Red A

Četrtek, 27. januarja: Beraška opera. Red B

Petek, 28. januarja: zaprto.

Sobota, 29. januarja: Ob 15. uri: Šimkovi.

Dijaška predstava. Globoko znizane cene od 14 din navzdol

Nedelja, 30. januarja: Ob 15. uri: Sneguljica. Mladinska predstava. Izven. Ob 20. uri: Bela bolezen. Izven cene od 20. din navzdol.

OPERA

Začetek ob 20. uri

Torek, 25. januarja: Heltega. Red B

Sreda, 26. januarja: Linda di Chamounix. Red Sreda

Četrtek, 27. januarja: Seviljski brivec. Red Četrtek

Petek, 28. januarja: zaprto.

Sobota, 29. januarja: Madame Butterfly. Gostovanje italijanskih lirčnih pevcev. Izven

Nedelja, 30. januarja: Ob 15. uri: Pod to goro zeleno. Izven. Znizane cene. Ob 20. uri: Traviata. Gostovanje italijanskih lirčnih pevcev. Izven.

VELIKO ZANIMANJE

Veliko zanimanje vlada za gostovanje italijanskih lirčnih pevcev, ki bosta v soboto in nedeljo v naši operi. Ponovno prosimo vse one, ki so si že prejšnji teden rezervirali vstopnice, da jih takoj dvignejo pri dnevi blagajni in operi. Ob četrta jutraj ne bo nobena vstopnica več rezervirana. Na razpolago so še lože, parterni sedeži, galerijski sedeži in stojšča.

Hud karambol

Fužina, 24. januarja. Trgovski potnik Sternberger Ivan iz Zagreba je imel v petek popoldne na vožnji po Poljanski mevlisko smolo. Na Fužinah tam, kjer je najbolj nevaren del ceste med Ziri in Gorenjo vasjo, se je zalezel s evonim avtom v tokovni avtomobil iz Ljubljane, ki je prevahal vino. Nesreče je predvsem kriva podelena cesta. Potnik je svoj avto zavrl, kar se je dalo, a kljub temu je zaneslo avto po klanecu in po gladki cesti navzdol, da se je v veliko silo zalezel v tovrni avto. Karambol je bil hud. Osebnosti avto je bil močno poškodovan. Potnik vožnje ni mogel nadaljevati.

Nesreča bi bila lahko še hušja, kajti cesta na tem mestu ni niti ograjena: niti zavarovana z navadnimi kantonci. Prav ti tudi bilo, da bi cestarji na takih nevarnih krajih od časa do časa cestice posipali vsaj s prstjo, ako ne s peskom!

Iz Celja

— V celjskem gledališču bo uprizorila ljubljanska drama drevi ob 8. znano Kadelburgovo komedijo »Šimkovi«. Predstava je za abozna.

— Razmere na delovnem trgu. Pri celjski borzi dela se je od 11. do 20. t. m. na novo prijavilo 193 brezposelnih (154 moških in 39 žensk), delo je bilo ponujeno za 19 oseb, posredovanj je bilo 9, odpotovalo je 16, odpadlo pa 18 oseb. Ene 20. t. m. je ostalo v evidenci 1121 brezposelnih (979 moških in 142 žensk) nasproti 971 (853 moških in 118 žensk) dne 10. t. m. Delo dobilo: 3 hlapei, 1 krojač, 6 kuharic, 8 kmečke dekle, 2 služkinji ter po 1 natakarija, sobarica in postrežnica.

— Usoden pader. V Straži pri Rogatu je padel dveletni rudarjev sinček Alojz Prevolšek v nedeljo doma z okna tri metre globoko in se hudo poškodoval po glavi. Otrka so prepeljali v celjsko bolnico.

— Podobor UROIR v Celju sporoča, da bo v petek 28. t. m. ob 18. v dvorani Oficirskega doma predavanje za vse rezervne oficirje. Predavanja se morajo obvezno udeležiti vsi rezervni oficirji, ki niso morda službeno zadržani.

— Poskus samomora. V nedeljo okrog 17. je izpila 21letna služkinja Elizabeta L. iz Zavadna pri Celju tik poleg bratov Vojglajno ob Cesti na grad večjo količino lizola in se zgrudila nezavestna. Prepeljali so jo z reševalnim avtomobilom v bolnico, kjer so ji izprali želodec. Vzrok obupnega dejanja ni znan.

Iz Maribora

— Gledališče. Drevo ponove v našem gledališču Zupančičev »Veroniko Desenišček. Predstava je za red B.

— Grafolog Karmah v Parizu. Naš domači grafolog g. Karmah, avtor knjige »Okultne tajne življenja«, je te dni odpotoval na študijsko potovanje v Pariz, kjer bo imel več predavanj o grafologiji. Zanimivo je, da bo njegova knjiga izšla v zelo veliki nakladi tudi v češčini in knjigo v Pragi že tiskajo.

— Vlom v urarsko izložbo. V noči na ponedeljek je neznan strolec strl izložbo šipo uraria Maksa Pšundra v Dvofakovi ulici ter ukradel za okoli 5000 din ur in zlatnine. Vlomilca so najbrž prepoznali, ker je na begu več ur izgubil. Policija vodi priskavo.

— Motoriziranje mariborske policije. Skrajni čas je bil, da je tudi mariborska policija dobila motocikle. Dosele so nabavili enega, dva druga pa pripiseta najkasneje do 15. aprila. Motocikli bodo v prvi vrsti služili za cestno policijsko kontrolno službo v sodnem območju Maribora.

— Dr. Branko Gavella, najboljši jugoslov. režiser, ki stalno deluje v inozemstvu in je letos celo povabljen v milansko Scalo, da postavi tam neko rusko opero, je pred leti režiral tudi v Mariboru menda najboljšo hrvaško dramo, Krležovo »Gospod Glembojeve«. Zda jo bo ta komad v Gavellovi režiji obnovil ter gostoval v glavni vlogi Leona g. Vladimir Skrtinjak, bivši član mariborskega in sedanjega glavni režiser škopskega gledališča.

— Poškodbam podlegel. Pred dnevi smo poročali o nočnem požaru pri Sv. Jakobu v Slovenskih goricah, ob kateri priliki se je črta streha zrūila na 41letnega vinjara

Kirchfeldski župnik
H. Jaray, H. Stork, K. Paryla, L. Stös-sel. Sodeluje zbor Wiener Sängerknaben

Valentina Šobra, ki je dobil zelo hude opekline. Siromak je včeraj v mariborski bolnici v silnih mukah izdihnil. Pokojnika obkrojuje mlada žena in trije nepreskrbljeni otroci.

— Statistika mariborskega državnega tožilstva. Preteklo leto je bilo državnemu tožilstvu v Mariboru prijavljenih 5643 oseb, od katerih je bilo 1379 obtoženih. Sodnik poedinec okrožnega sodišča je obsojil 408 obtožencev, oprosil pa 99. Senat je zaradi zločinstva obsojil 638 obtožencev. Zaradi prestopka pa 48, oproščeni je bilo pred senatom 108 oseb. Pogojno sodbo je prejel 420 oseb. V zavod za poboljšanje je bilo lani oddanih 5, v zavod za vzgojo pa 8 oseb. Državni tožilec je prijavil 6 revizij in 39 prizivov, obsojenci pa 61 revizij in 92 prizivov. V preiskovalnem zaporu je bilo lani 436 osumljencev.

Beleznica

KOLENDAR

Danes: Torek, 25. januarja katoličani: Spreobrnjenje Pavla

DANAS NJE PRIREDITVE

Kino Matica: Velika iluzija

Kino Ideal: Otok smeha

Kino Sloga: Bal v Metropoli

Kino Union: Kirchfeldski župnik

Klub ljubiteljev sportnih psov: občni zbor ob 20. v verandni dvorani hotela Union

Prirodoslovno društvo: predavanje prof. Petkovska »Triglavske narodni park in njegova flora« ob 20. v mali filharmonični dvorani

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Sušnik, Marjini trg 5, Kurlalt, Gosposvetska cesta 10, Bohinec ded., Cesta 29. oktobra 31.

Ozpod sita

Naše zavarovanje bo treba še raztegniti. Ni dovolj, da so zavarovani zoper poplave vsi državni nameštenci, privlatni pa zoper starost, onemoglost in smrt. Zavarovati bo treba tudi druge stavove in poklice, vse spole, starosti in branje zoper vse nadloge, krize in težave. Se le ko bo zavarovanje splošno, ko bomo zavarovani vsi zoper vse, se nam bo godilo dobro. Zavarovanje je namreč zelo rentabilen posel, posebno če je človek zavarovan aktivno. Pasivni zavarovalci se rade bolj s tolažbo in zato so večinoma mršavi, aktivni so pa lepo rejeni, če ne drugod, pa vsaj tam, kjer tišče pod pazduho bankovce.

Če si dober zavarovalni agent, imaš zagotovljene lepe dohodke, velik ugled in visoko starost. Briljantosti ti sicer nobena zavarovalnica ne more zagotoviti, toda ta čednost zdaj itak ni dosti vredna in z njo se ne da obogatiti. Če si pa celo direktor zavarovalnice, katerekoli že, ti sploh ni treba skrbeti, kako se ti bo godilo na zemlji, si z vsem preskrbljen in v najboljše meri založen. Zavarovalnice grade in kupujejo palače, in že to je zanesljiv dokaz njihove solidnosti. Trdna finančna podlaga zavarovalnic prča najbolj zgovorno o vroči želji ljudi, da bi bili zavarovani zoper vse neizgode in nesreče. Razširimo torej zavarovanje in če se nam posreči razširiti ga tako, da bodo zavarovani tudi revčji zoper revščino, si bomo lahko čestitali.

Vlomilci v mrtvašnico izsledeni

Ljubljana, 25. januarja

Poročali smo o vlovu v mrtvašnico pri Sv. Krištofu, kjer so vlomilci odtrgali lesene oknice, razbili pri oknu šipe in zlezli v mrtvašnico. Tam so spravili na kup razne železne predmete, med drugim tudi železno peč, tri cinaste krste in nekaj svečnikov ter vse skupaj odnesli. Vlomilci so seveda pomoči, zato je bila policija sprva prepričana, da so bili na delu odrasli ljudje, ki se upajo na pokopališče tudi ponoči. Izkazalo se je pa, da so vlomili v mrtvašnico sami mladotletniki, skoraj še otroci. Vlomilci so se kmalu po vlovu pojavili pri raznih trgovcih s starim železjem. Bili so trije bratci v starosti od 11 do 18 let in pa brat ter sestra, prvi star 16, druga pa 19 let, ki stanujejo pri starših pod Rožnikom. Prvi dan so prodali neki trdkri v kolodvorskem okraju krste, ki so jih seveda razbili in razkosali, že naslednji dan pa so prinesli oziroma pripeljali večjo količino drugega železa. Za blago so dobili tudi plačilo, a za kupčijo je zvedel podjeten detektiv, ki je vlomilce izsledil.

Mladi pokvarjeni so vlov v mrtvašnico dolgo tajili in se izgovarjali na vse pretege. Končno so se le udali in izpovedali, da so se na vlov že dolgo pripravljali. Odkritostno so pripravljali, kako sijajno so bili organizirani. Často so se sez dan razšli po vseh mestnih okrajih, zvečer, ko so se zopet sešli, so si pa pripravljali, kje in kako bi se dalo vlomiti in kakšen plen jih čaka. Pred vlovom v mrtvašnico so obiskali v mraku tudi evangelijsko pokopališče, kjer so podrl okrog Reichlove grobnice 8 m dolgo in 2,50 m široko ograjo iz litega železa, vredno 3000 din. Zeleze so odpeljali na sankah v skrivališče in ga kmalu tudi spravili v denar. Tatjanski mladitci imajo na vesti najbrž tudi vlove v javne telefonske kabine, iz katerih je bilo pobranih več steklenih senčnikov ter žarnic.

Mlade pokvarjenice, ki delajo policiji hude pregrevce že nekaj let, bodo izročili sodišču, da jih spravi v poboljševalnico, kajti starši jih ne morejo ukrotiti, ker jim sproti uhajajo.

TAKO BOLAN NI

— Rada bi lep grozi za bolnega moža.

— Prodajalec: — Tale je zelo lep, gospa. Deset dinarjev stane.

— Ne, tako bolan pa moj mož ni.

Slavni korziški pevec TINO ROSSI

In njegovih 40 kitaristov
v velikem filmu pesni in ljubezni

MARINELLA

Premiera jutri v KINU MATICA.

Pomen in namen poizkusne šole v Beogradu

Predavanje pedagoškega vodje ljubljanske ogledne šole
Rudolfa Kobilice v Pedagoškem društvu

Ljubljana, 25. januarja. Ena izmed preminjnih krilatic, ki skušajo označiti razgibano dobo, v kateri živimo je tudi trditev, da je naše stoletje — stoletje otroka. Čeprav bi je realnosti tej trditvi včasih naravnost v obraz, vendar lahko ugotovimo, da v zadnjih desetletjih zanimanje za vzgojno vprašanja in za otroka vesplošno zelo narasča. Predvsem pa je vprašanje šolske reforme našlo odziva tudi v najširših množicah in danes lahko rečemo, da ne gre več samo zato ali smo za ali proti, temveč da smo že tako daleč ko prihaja v poštev samo še vprašanje kako je bolje izvesti. O nujnosti reforme je prepričan vsak, kder ima le najmanjši vpogled v sodobna vzgojna vprašanja.

Pri nas smo tudi v tem, kar se tiče šolske reforme še daleč za drugimi narodi. Čeprav imamo že dolgo mnogo idealnih pionirjev, ki so uvedli v svoje razrede nove metode, smo dobili s strani prosvetne oblasti šele septembra l. 1935 prvo poizkusno ali ogledno šolo v Beogradu, kjer naj bi se preizkušale moderne metode pouka in kjer bi imeli učitelji priliko, da vidijo v praksi pouk po novih načelih poučevanja. O organizaciji in o delu v tej šoli nam je na smotnem predavanju Pedagoškega društva poročal pedagoški vodja ljubljanske ogledne šole g. Rudolf Kobilica. Udeležba občinstva je bila izredno velika, kar priča o velikem zanimanju, s katerim zasleduje predvsem naše učitelstvo razvoj reformnega šolstva pri nas.

Predavatelj nam je nudil lep vpogled v delovanje poizkusne šole v Beogradu, ki naj bi bila vzgled tudi za tiste ogledne šole, ki se ustanavljajo po glavnih mestih banovin. Pravilnik predvideva za to šolo isti učni načrt kakor za redne osnovne šole in tudi organizacija je popolnoma redna. Ima stalen šolski ok

HERSAN CAJ

OGRENIKI doma pri obhajenju žitnega, jeter in ledja.

POMOGA pri aritmičnosti in harmoničnosti OLAJA muke in bolečin pri revmatizmu in protinu.

UBLAZNJE obolenja pri mesnatih delih in mami.

ODSTRANJUNE motnje debelosti in vseh dela ritma.

Dobiva se v vseh lekarnah!

Reg. št. 18230-630

HERSAN

DNEVNE VESTI

— Novi železniški direktor. Z ukazom kraljevega namestništva je bil vpokojen dosedanj direktor ljubljanske železnice dr. Aleksander Fatur, ki je za njega dve leti vodil direkcijo. Za novega direktorja je bil imenovan dr. Fran Bončina, referent prometnega ministrstva.

— Vprašanje razdolitve trgovcev. V zvezi z likvidacijo kmečkih dolgov je bila pokrenjena tudi akcija, da bi se uredilo vprašanje zadolžitve trgovcev. Širile so se že vesti, da bo tudi to vprašanje kmalu rešeno in da so na merodajnem mestu že pripravili konkretne predloge. Te vesti pa niso resnične. Vprašanje zadolžitve trgovcev se sploh še ni obravnavalo.

— Pred trgovskimi pogajanjimi z Avstrijo. Prihodnji teden naj bi se sestali na Dunaju avstrijski in jugoslovanski trgovski delegaciji na posvetovalno o trgovinskem prometu med obema državama in morebitni izpremembi trgovske pogodbe. Posvetovalnica naj bi bila samo načelna nova trgovinska pogodba bi se pa sklenila pozneje. Prvi predlog Avstrije bo, da bi plačevala uvožne koruze v šilingih. Doselej je plačevala v devizah. Posledica tega bi bila, da bi naša v Jugoslaviji večja ponudba šilingov, kar bi neugodno vplivalo na tečaj šilinga. Porast dinarja proti šilingu bi imel za posledico, da bi se v Avstrijo uvažano jugoslovansko blago podražilo. Jugoslavija zahteva od Avstrije korekturo carine na najvažnejše jugoslovansko izvozno blago in povečanje kontingentov, da bi se tako paraliziral padec dinarja napram šilingu.

— Banke in samoupravne hranilnice v naši državi. Po uradnih podatkih trgovskega ministrstva je bilo ob koncu lanskega leta 629 bank in 61 samoupravnih hranilnic. Od maja je pod zaščito 322 bank in 23 hranilnic. Odgovoditve izplačili je dovoljena 275 denarnim zavodom.

— Ugoden položaj naše industrije. Od leta 1928 se ni bil položaj naše industrije tako ugoden kakor lani, ko so industrijska podjetja investirala nad 1.200.000.000 din. Najbolj se je industrija razmahnila v savski, dravski in dunajski bazovini. Število industrijskih podjetij se je povečalo lani za 307 ali 10,40% v primeri s predlanskim letom. Posebno se je razvila tekstilna industrija.

— Milan Radosavljević pride ponovno pred sodišče. Za obravnavo proti bivšemu predsedniku Udruga rezervnih oficirjev in ratnikov Milanu Radosavljeviću je vladalo tudi med našimi rezervnimi oficirji veliko zanimanje. Radosavljević in njegovi tovariši so bili oproščeni, ker se je postavilo bogrsko okroglo sodišče na stališče, da je tožba proti njim zastarala. Državni tožilec je pa prijavil revizijo in kasacijsko sodišče je sodbo okroglega sodišča razveljavilo.

NEGRO bonbon

je odlična grla. Proizvodi tvornica RUFF, Subotica. RUFF čokolada je svugdje omiljena.

— Pojasnilo. V rubriki »Iz pod stila« smo v petek poročali, da je naša radijska postaja v sredo zvečer, ko so bile na sporedu gramofonske plošče, oddajala po vrsti znano avstrijsko himno »O du mein Österreich«, takoj za njo pa našo himno »Bože pravde«. Resnici na ljubo moramo pojasniti, da je šlo za venček veselih in da je v ta venček, delo češkega skladatelja, vpleten samo začetek melodije »O du mein Österreich«.

— Jan Bat'a v Borovu. Včeraj zjutraj je prišel v Novi Sad znani češki industrialec Jan Bat'a, lastnik velikih tvornic v Zlinu. Spremlja ga tajnik Pokrny in več ravnateljev njegovih podjetij. Iz Novega Sada je odpotoval v Borovo.

— 15.000.000 din vredna preproga. Profesor na univerzi v Oxfordu Artur Pop je zaprosil upravo sarajevskega deželnega muzeja, da bi mu poslala fotografije slove perzijske preproge, shranjene v etnografski zbirki sarajevskega muzeja. Pomnogiški prof. Popa je ta preproga edinstvena na vsem svetu in je posebno važna za proučevanje perzijskega preprogarstva. Vredna je okrog 15.000.000 din. V Sarajevo je prišla preko Dunaja, kamor jo je prinesel ob koncu preteklega stoletja neki avstrijski diplomat iz Teherana.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da ne bo nobenih bistvenih sprememb dosedanjega stalnega vremena. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Splitu 12, na Rabu 10, v Mariboru 9, v Ljubljani in Zagrebu 6, v Beogradu 5, v Sarajevu 4. Davi je kazal barometer v Ljubljani 773,7, temperatura je znašala —3,0, na aerodromu —5,6°C.

— Dve tatvini na Glini. V nedeljo ponoči se je vthotapil v klet posestnika Alojza Kunstlja na Glini pri Podutiku dr. Zilkovec je pobral iz čebra 35 kg nasoljenega svinjskega mesa in odnesel še okrog 60 kg jabolk, in skupni vrednosti 630 din. Iste noči je nekdo odšel z dvorišča posestnika Valentina Dobnikarja na Glini štirikolesni ročni voziček, vreden 300 din. Ukradeni voziček je zelen pleskan in še dobro ohranjen.

— Vlom v Moravčah. Oni dan je bilo v Moravčah pri Sv. Križu na Dolenjskem. Vlomilec je odnesel 5 ruh, več preplek za blazine, nekaj posteljne odeje več prtov in brisač, 20 m svilene blaga v raznih barvah, veliko košaro, ter steklenico tropinova. Tat je oškodoval Lestana za 2000 din.

— Z nožem ga je zabodel. Davi so preplejali v bolnico 39-letnega posestnika Miha Koritnika s Senturske gore nad Cerkljami. Koritnik se je spri s posestnikovim sinom Janezom Rebrnikom, ki je med

prerekanjem potegnil nož ter zabodel Koritnika v trebuh. Prizadejal mu je težko poškodbo. V bolnico so spravili včeraj tudi 58-letnega kočarja Ivana Kestlerja iz Onaka na Kočevskem, ki ga je v gozdu nekdo po nesreči ustrelil v prsi.

— Morilec Ivko Milošević obojen na dosmrtno robijo. Včeraj zjutraj se je pričela pred okroglim sodiščem na Sušaku obravnavati proti Dragutinu Haramiji, ki je lani 9. novembra umoril in oropal 72-letno babico Ivko Milošević. Za obravnavo je vladalo na Sušaku in v okolici veliko zanimanje, saj je morilec rojen na Sušaku in ga ljudje dobro poznajo. Tudi njegova žrtev je bila splošno znana. Haramija je bil obojen na dosmrtno robijo, ker je iz koristoljubja umoril Ivko Milošević.

— Živ pokopani? Uradniki finančne kontrole v Rogoznici v Dalmaciji so prijavili orožniški stanici v Omislu, da se po vasi Gorica govori, da je bil kmet Ivan Kovčič iz sosednje vasi Celina živ pokopan. Orožniki so prijavili to sodišču. Kovčič je umrl 26. decembra in doma na mrtvaškem odru je ležal samo 14 ur, potem so ga pa pokopali. Čez 10 dni so pa začeli ljudje po vasi govoriti, da so čuli pomoči po pogrebu iz groba klice na pomoč. Sodna komisija bo dala truplo odkopati, da se ugotovi koliko je resnice na teh govorih.

— In kam gremo potem? — je vprašanje, ki ga tudi na naših zabavah slišimo kaj pogosto. Že v trenutku, ko odlagajo dame svoja dragocena krzna v garderobo ter s šminko in pudrom popravljajo svojo lepoto, jih zanima tisto šmentano »potem«. Zalava je čisto gotovo prijetna, vendar pa je prijetno preselili se »potem« tudi v kakšen majhen, intimen bar, kakršnih je na Dunaju nešteto. Dunaj je mesto veselja in po bučnih zabavah poskrbi tudi za vaš počitek. Majhni bari s prijetno, diskretno godbo vam bodo odgovorili na vprašanje, kam potem. Potem pojdite v dunajske bare, v skrite njihove kotičke, in tam boste doživeli najlepši zaključek levega večera. Dunaj vas vabi na svoje pustno veselje. Dunaj, lepa dekleta, pesem in vino. Ali se jim morete upirati?

Iz Ljubljane

— Iz Prometni stražniki v belih plaščih. Sinoči so imeli Ljubljanci pred glavno pošto majhno senzacijo. Tamošnji prometni stražniki se je namreč pojavil v belem gumijastem plašču in z belo čepico na glavi. Ljubljanska policija je za poskušajo uvedla to opremo, kakršno imajo prometni stražniki v večjih mestih, da so bolj vidni avtomobilistom in voznikom, zlasti ponoči in v megli. Zaenkrat je dobil tako uniformo le stražnik pred pošto, če se bo pa stvar obnesla, bodo tako uniformirani tudi drugi prometni stražniki. Poleti bodo namestu plašča dobili bele suknjice. Seveda je bil stražnik deležen precejšnje pozornosti in kritike Ljubljancev.

— Iz Nov škopljani tramvaj. V proračun MZD je letos vnesena tudi postavka 80.000 din za nabavo škopljane tramvaja, kakor ga imajo v Zagrebu in v drugih mestih. Tramvaj bo zgrajen iz starega voza v tukajšnji remizi in bodo stroški zanj znašali 80.000 do 100.000 din. Na vozu starejšega tipa bodo odstranili karoserijo in jo nadomestili z obsejnim kotlom za vodo in ga obenem opremlili s potrebnimi črpalkami ter drugimi napravami. O tem bo se razpravljalo občinski svet oziroma MZD. Kakor čujemo, imajo nekateri odločujoči činitelji pomisleke proti temu, češ, da je to nepotrebno, vendar se nam zdijo prav umestno, da dobi mesto tako napravo, saj ljubljanske ulice in ceste včasih kar tonejo v prahu in blatu.

— Iz Ljubljanski Sokoli vabi svoje članstvo in naraščaj na predvajanje filma o vsesokolskem zletu v Pragi iz leta 1932, ki bo v četrtek 27. januarja ob 20. uri v društveni mali dvorani v Narodnem domu. Po zletnem filmu se bo predvajal tudi krasen film »Praga v cvetju«.

— Iz Pri »Sloncu« golaž (posebnost).

— Iz Predavanje »Po koroski, ki ga prirede ljubljanske CM podružnice je zaradi nepredvidenih zaprek ponovno preloženo na petek, 28. t. m. Predavanje bo ob 20. uri v mali dvorani Filharmonije. Besedilo bodo pojasnjevale lepe skiptične slike.

— Iz Šentjakobčani pripravljajo uprizoritev »Njena velika ljubzen«. Pri premijeri v dunajskem »Johannstadt« gledališču je dosegla izra ožromen uspeh. Takoj v 1. sliki je navdušeno občinstvo pri odprti sceni prekinilo igranje z navdušenim aplavzom, navdušenje občinstva pa se je vedno stopnjevalo. Molnar je dober znanec našemu gled. občinstvu. Šentjakobčani so dosegli prvi leti z njegovo komedijo »Igra v gradu« velik uspeh, saj so jo ponovili preko 20 krat. Pri predstavi sodelujejo prve moči od: Bučarjeva, Petrovič-Wrščerjeva, Subičeva, Hanzl, Klemenčič, Moser in drugi. Opazujemo občinstvo že sedaj na to izvirno veseljoigro.

— Iz Tabor veselih planincev priredi Osrednje društvo SPD v Ljubljani v Sokolskem domu na Taboru v torek, dne 1. februarja ob 20. uri s svojim tradicionalnim planinskim plesom. Vsa dvorana bo razkošno dekorirana s planinskimi prizori. Preskrbljeno bo za neprilicno planinsko zabavo. Planinci, pridite v torek dne 1. februarja na Tabor.

— Iz Pravice staršev in otrok. V četrtek, 27. t. m. bo predaval o tem perečem vprašanju ga. profesorica Anica Černejeva na šentjakobski šoli torek 20. uri.

— Iz Predavanje Prirodoslovnega društva. Drevo ob 20. bo predaval v mali filharmonični dvorani g. prof. Viktor Petkovšek o temi: »Triglavske narodni park in njegova flora«.

— Iz Ljudska univerza v Ljubljani. Prihodnje sredo, 28. t. m. bo predaval prof. dr. Franc Zwitter o jugoslovanskem vprašanju med svetovno vojno. Zanimivo predavanje se bo vršilo v mali dvorani Filharmoničnega društva (Kino Matica). Pričetek ob 20. uri. Vstop prost.

— Iz Daranje stare obleke revesem! Vseko sredo dopoldne bo zbirala mestna občina na Vodnikovem trgu pred spomenikom stare obleke, perile in obutev za ugoje. Postavila bo stojnico in rada sprejela vsak dar. Občani, pregledite svoje omare, gotovo najdete tam kos obleke, ki ga ne rabite. Naj služi siromakom v tem mrazu. Jutri je sredo — gospodinje, mislite na uboge!

— Iz Pri podružnici SVD v Ljubljani bo v sredo 26. t. m. ob 19. v predavalnici mineraloškega inštituta na univerzi govoril inž. g. Vilko Masten o Kaperjih. Vstop prost.

— Iz foto večeri se pričnejo v društveni foto temnici SPD na Aleksandrovi cesti v petek dne 28. t. m. ob 20. uri. Znam planinski fotograf g. prof. Ravnik Janke bo vodil praktične vaje za povečevanje slik. Interesantne naj se pravočasno prijavijo v pisarni SPD na Aleksandrovi cesti 4/L, da se določi razpored udeležencev.

— Iz Predavanje SPD. Slovensko planinsko društvo nam pripravlja zelo zanimivo predavanje o poljski znanstveno-alpinski odpravi v Ande Argentine in Čile. Predaval bo v slovenski član odprave g. Stolarik iz Krakova, ki bo pokazal lepo shranjeno diaprojektivo. Predavanje se bo vršilo v dvorani Delavske zbornice v ponedeljek 7. februarja t. l. ob 20. uri. Poljski planinci so se povzpeli na več vrhov v Andih, tako Mercedario 6770 m, Alma Negra 6120 m, Aconcagua 7015 m itd. Obeta se nam zanimiv večer, na katerega že danes opozarjamo planince.

— Iz Planinci! Drevo ob 20. uri priredi Prirodoslovno društvo predavanje g. prof. Petkovška v mali filharmonični dvorani kina Matice na Kongresnem trgu. Predavatelj bo govoril o Triglavskem narodnem parku in njegovi flori. Predavanje bo zanimajo zlasti planince, ki čisto hodijo skozi dolino Triglavskih jezer. Predavanje bodo spremljale skiptične slike.

— Iz Za Din 10.— se zabavate in pišete vso noč 1. februarja v »METROPOL-u«, na »PLESU ZVEZDIČ«.

— Iz Sleparji potom telefona. Neka večja trgovina s špecerijskim in kolonialnim blagom je prejela prejšnji teden več telefonskih naročil za dobavo večjih količin blaga na naslov znanega trgovca. Kakor se je pa sedaj izkazalo, so trgovčeve ime zlorabili drzni sleparji, ki so prejeli blago potom posredovalcev, ki pa o slepariji niso imeli pojma. Policija je izsledila pravega sleparja v osebi nekega T., ki je šele pred kratkim odsedel zaradi sličnih sleparij večjo kazeno. T. je imel še nekega pomagala, ki je tudi že pod ključem.

— Iz Tihotapci saharina in kokaina. Varnostni organi so prišli na sled družbi tihotapcev saharina in raznih mamil, ki so jih dobavljali iz inozemstva. Kakor je že navdalo se se pa tihotapci in preprodajalci goljufali tudi med seboj. Posebno prizadet je neki trgovec z Dolenjskega, ki ga je osleparila neka B. za 10.000 din in sicer tako, da mu je natvezila pustolovski zgodbo o zaplemi blaga po policijskem organu na glavnem kolodvoru. Policija je nekaj članov tihotapce družbe že izsledila ter aretirala.

Iz Ptuja

— Zborovanje mesarjev in prekajevalcev v Ptuju. V nedeljo dopoldne se je vršilo v Ptuju v gostilni Weissstetn občni zbor mariborskega združenja mesarjev in prekajevalcev, ki ga je vodil podpredsednik Fidler. Občnega zbora se je udeležil tudi občinski svetnik in zbornični svetnik g. Berlić Joško iz Ptuja. Tajnik Novak je obširno poročal o delovanju organizacije ter je zlasti naglasil, da so se morali po neki odločbi banske uprave izločiti član s sreza Dravograd, Murska Sobota in Dolnja Lendava, tako da šteje organizacija sedaj 214 članov, ki zaposluje 227 pomočnikov in 97 vajencev. Položaj mesarjev in prekajevalcev v sedanjem stanju nikakor ni rožnat, akoravno je v javnosti mnenje ravno nasprotno. Mesarji se bore proti visokim davkom; posebno veliko breme je prometni davek. Veliko škodo jim delajo tudi slamenjari z Dravskega polja, ki po večini za prodajo namenjene svinje sami kupujejo, akoravno trdijo, da se sami pečajo s prašičerje. Istočasno je bilo sklenjeno, da se naj število njihovih vajencev omeji. Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika dosedanj podpredsednik Fidler, za podpredsednika Josip Draž. Topla zahvala pa je bila izrečena dosedanjemu predsedniku g. Antonu Tavčarju, ki je organizacijo vzorno vodil štiri leta.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Praktični, izjave beseda Din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

BARVANJE LAS odlikovano in nagajeno iz salona Jože Strgar, Miklošičeva cesta, pri kolodvoru. 277

KLISEJE

30 VEČKOPNEN

JUGOGRAFIKA

V PETLJANA 123

50 PAR ENTLANJE azuriranje, vezenje zaves, perila, monogramov, gumbic. Velika zaloga perja po 675 din. »Julijana«, Gosposvetska cesta 12.

SLUŽBE

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 5 Din

POSTENA PRODAJALKA prikupna in delovna, 21-letna, išče službo kjerkoli pri blagajni, pisarni ali skladišču. Dopise na upravo »Slov. Narod« pod »Poštena prodajalka«. 346

Iščemo žagarja

specialista za godna dela v važnem godnem predelu v Franciji. Pisati na naslov: M. Max Devaux, 5 rue Lafayette à Vessoul (Hte Saône), France.

PRVONAGRAJENI FILM NA LETOSNEM MEDNARODNEM BIENALU DANES NEPREKLICNO ZADNJKRAT

VELIKA ILUZIJA

Bogat in aktualen predprogram: Iz zgodovine kitajske japonske vojne — avtentičen prikaz potopa ameriškega vojnega broda »Panay«, žurnal, Vesela menedžerja št. 1.

Predstave danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri

ELITNI KINO MATICA Tel. 21-24 Tel. 21-24

Deklica z ukradenimi 100 din

8 kopanjem pri Slonu je začela svojo pustolovščino in rajši bi šla v zapor kakor domov

Ljubljana, 25. januarja

Saj se ne zgodi tako poredko, da sinček ali hčerka ukrade materi, očetu ali stricu nekaj kovačev, s katerimi zleti v najbližjo elastičarno. Takim tatičem pridejo kmalu na sled, doma jih počeno naščakajo, pa je zadeva urejena: vse ostane v hiši, kakor se tudi spodobi za take in podobne družinske dogodke. Bolj redko pa se zgodi, da učenka ali učenec sune v šoli učitelja kaj denarja in ga gre zapravit. Pa tudi taki pripletaji navadno ne »prodor« v javnost. Primer 11-letne Minka je pa prodrl v javnost, in sicer po krivdi Minka same. Ako bi ukradla denar in ga prav po otročje in otroško zapravila, bi bilo drugače. Minka je pa hotela igrati vsaj eno popoldne nobel gospodično z ukradenimi 100 din. Kako se ja pričela in kako se je njena pustolovščina končala? Te resnične zgodbe nismo objavili zaradi tega, da bi vsemu svetu povedali, da je Minka ukradla učitelju v šoli 100 din, temveč jo objavljamo zaradi tega, da prispevamo z Minkino zgodbo k premišljevanju naših številnih pedagogov, skrbnikov za javno moralo in red v državi ter budnih stražarjev nad usodo naše mladine, hočemo reči sodobne mladine.

Minka je torej pred dnevi ukradla v neki ljubljanski ljudski šoli 100 din. Spazila se je med odmorom v razred v nadstropju nad njenim razredom in je iz torbice, katero je učiteljica pustila v razredu, vzela samo 100 din. Vzela bi jih lahko 200, pa jih ni. 100 dinarjev se ji je zdelo dovolj za pustolovščino, po kateri je kdo ve kako dolgo že hropenela. Z ukradenim denarjem se je Minka takoj odpeljala s travmajem v mesto v središču, v ljubljanski city, kjer polje življenje z ojačeno silo in primeri z življenjem na periferiji. In kakšno življenje! Lepe gospodične, elegantni gospodje promenirajo okoli glavne pošte, izložebe se bleste in vabijo, dekleta mečejo poglede in vzdihujejo, gospe oprezujejo okoli vogala na prijatelja, mladi gospodje se z donhuanskimi kranjani vsiljujejo gospe in zrelejši gospodje drhtijo, ko korakajo za rosnokimi gospodičami.

Prijateljico je Minka hitro našla. Srečala jo je in jo povabila, da bi ji delala družico na pohodu v zapeljivo življenje. Ta prijateljica je bila tudi okrog 10 let stara, pa je bila še otrok, a Minka ni več otrok, dasi je samo 11 let stara. Kako je odigrala vlogo gospodične, ki se ji pri 11 letih hoče življenje in uživanja: je prišlo na dan po njeni sračajici.

Učiteljica je takoj opazila, da ji je izginil iz torbice denar. Tat je moral biti še v šoli. Poizvedovali so, iskali so, toda našli ga niso. Pač pa so ugotovili, da je Minka pobegnila iz šole. Nihče drugi kot Minka torej! Obvestili so mater, revno proletarsko mater, ki gara ves dan in si služi trd kruh kot postrežnica. Zjutraj od 7. do 4. ure popoldne mora garati, da zasluži 8 din na dan. Skoraj pol meseca mora garati, da zasluži 100 din. Mati je bila vsa obupana, 100 din, ki jih je imela shranjene za najhujšo silo, je izročila učitelji. Potem je pa sšla po očeta. Našla ga je, razkladal je premož, ves zgaran se je napotil z materjo v mesto da bi poiskal svojo edinko Minko. Mater imajo čudovit instinkt, izvajajo svoje otroke kjerkoli, posesto, če so na prepovedanih poteh. Tako je tudi ta proletarska mati slutila, da bo njena Minka v kinu. Minka je bila res v kinu. Šla je gledat s svojo prijateljico pikantno francosko komedijo. V kinu službujejo stražniki je po naključju postal pozoren na otroke, še preden je prišla mati v kino. Neki kinobiskovalec je stražnika opozoril na dekle. Rekel mu je, naj naredi red, da vendar ne gre, da bi tak otrok njemu, izkušnjemu, postnemu človeku pomežikoval. Pokazal je na Minko.

Po predstavi je stražnik prikorakal proti prvim vrstam v kinu in Minko prijel za roko. Njena prijateljica je šla tudi z njim. Na hodniku pred dvorano se je začelo zasliševanje. — Ali je ta prava? je vprašal stražnik trepetajočo mater. Mati v razburjenosti ni takoj spoznala svoje lastne hčere. Tudi zato je ni spoznala, ker je Minka med potjo iz

dvorane na hodnik izmenjala svojo čepico s prijateljico čepico. Stražnik ji je potegnil tujo čepico z glave. Tedaj je mati videla: Ta ja. ta.

Otrok je imel samo še 20 din. Stražnik se je dobre pol ure trudil, da bi izvedel iz ust tega otroka, kje je zapravil 80 din. Minka je gledala vas čas v tla. Stražnik je rekel, da tako zakrknjenega otroka še ni videl. Vendar se mu je posrečilo spraviti Minko do priznanja. Kaj mislite, kako je Minka zapravila v dobrih 6 urah 80 din? Lahko je uganiti, da je šla v tri slaščičarne s prijateljico in se najela tort in čokolade. Šla je pa tudi v biše, kjer si je naročila klobase, šla je v trgovino z delicatessami, kjer si je kupila pomaranče in čokolado, toda šla je tudi v visoko kavarno, kakor prave, resnične mešne gospodične, poslušala je godbo in pila kavo. S prijateljico sta šli tudi na promeno, kjer je Minka iskala kavalirja. Kupila je tri vstopnice za kino-trejo je imela pripravljeno za kavalirja. Preden je začela pustolovski pohod z ukradenim denarjem, je pa šla s svojo prijateljico — v kopališče pri Slonu, kjer se je v prvem razredu okopala. To kopanje je stražnika, mater in očeta najbolj presenetilo. Izračunali so in res je račun bil v redu. Ostalo je še 20 din. Minka je zapravila 80 din. — Ali boš odšla ubogala mater in očeta? je vprašal stražnik Minko. — Ne bom! je odgovoril otrok. — Boš pa šla z mano v zapor! je rekel stražnik. — Greš rajši v zapor kakor domov? — Rajši grem v zapor! je odgovoril otrok. Odgovor, ki je zaprl ampo stražniku, materi in očetu.

Uradno vremensko poročilo

po stanju z dne 25. t. m.

Rateče-Planica, 870 m: — 6, solčno, mirno, osršen sneg, v višjih senčnih legah pršilo, 85 cm, drsališče in skakalnica uporabni.

Kranjska gora, 810 m: — 4, barometer pada, solčno, mirno, osršen sneg, v višjih senčnih legah pršilo, 50 cm, drsališče in drsališče uporabni.

Vršč, 1601 m: — 5, barometer pada, solčno, mirno, sren 24 cm, jezero za drsanje deloma uporabno.

Pokljuka-Sportotel, 1500 m: — 1, solčno, 20 pršica na 100 podlage.

Vogel, 1540 m: — 8, snež, 200 cm, škofja Loka, 350 m: — 3, solčno, osršen sneg, 10 cm.

Koča na Zelezelu, 1534 m: — 5, solčno, 20 pršica na 230 podlage.

Dom na Kofcih, 1500 m: — 4, solčno, 15 pršica na 110 podlage.

Mariborska koča, 1080 m: — 1 solčno, mirno, sren, 50 cm.

Pohorski dom, 1080 m: — 1, solčno, mirno, sren, 50 cm.

Ruska koča 1249 m: — 1, solčno, mirno, sren, 50 cm.

Pesek, 1332 m: — 4 megla, 15 pršica na 100 podlage.

Senjorjev dom, 1522 m: — 2, solčno, vetrovno, sren, 105 cm.

Rimski vrelci, 590 m: — 8, solčno, mirno, sren, 55 cm.

dodatno poročilo z dne 24. t. m.

Planica-Tamar, 1108 m: — 8, solčno, pršilo, 100 cm.

Gorjuše, 1000 m: — 4, solčno, mirno, 10 pršica na 60 podlage.

Sv. Križ nad Jesenicami, 1000 m: 0, solčno, mirno, 40 do 45 zmrzatega snega, zjutraj nekoliko osršen.

Jezerko, 890 m: — 4, solčno, mirno, 10 na 40 podlage.

Dom na Mrzlici, 1119 m: — 8, solčno, mirno, snež, 40 cm.

V ŠOLI

— Jurček, če ne bo tvoje opravičilo v redu, boš zaprt...

— Gospod učitelj, umrla mi je babica.

— No, srečo imaš.

NARODNA TISKARNA LJUBLJANA

IZVRŠUJE VSE VRSTE TISKOVIN

PREPROSTE IN NAJFINERJE

